

NORGES BONDELAG

KOMM. OG REG. DEP	
21 NOV 2005	
05/1594-2	
Ark.	650-D
Avd.	KO/KJ/IDV

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

Vår saksbehandler
Astrid Solberg
Tlf. 22 05 45 48

Vår dato
2005-11-16
Deres dato
2005-05-02

Vår referanse 2005/00456/003
Arkiv: 419
Deres referanse 05/1594-2

Lokaldemokratikommisjonens første utredning - NOU 2005:6 Samspill og tillit - Om staten og Lokaldemokratiet, samt Distriktskommisjonens del to.

Norges Bondelag vil med dette avgi høringsuttalelse på de to nevnte NOUer. Vi beklager at høringsfristen er overskredet.

Lokaldemokratikommisjonens utredning

Lokaldemokratikommisjonen har fått følgende mandat: Å analysere og vurdere lokaldemokratiets vilkår og utforming.

Arbeidet er delt i to, og del en har hatt følgende mandat:

Å redegjøre for og drøfte hvilke konsekvenser utviklingen av forholdet mellom staten og kommunene har for et levende lokaldemokrati.

Et av symptomene på et forvitrende lokaldemokrati er synkende valgdeltakelse. For selv om valgdeltakelsen var noe høyere enn tidligere ved årets Stortingsvalg, har trenden fra 1979 (72,8%) til 2003 (59%) vært en stadig lavere valgdeltakelse. Kommunevalgene har generelt lavere valgdeltakelse enn Stortingsvalgene. Lokaldemokratiutredningens forslag har til formål å øke deltakelsen og engasjementet i lokalpolitikken.

Norges Bondelag har merket seg at flere av Lokaldemokratiutredningens forslag er fulgt opp i Flertallsregjeringens regjeringserklæring.

Kommisjonens forslag:

- Økt kommunalt handlingsrom

Lokaldemokratikommisjonen fastslår at uten et lokalpolitisk spillerom blir deltakelse i lokalpolitikken uinteressant. Videre mener kommisjonen at innenfor velferdsoppgaver bør det avklares nærmere hva som er statlige og hva som er kommunale oppgaver, samt at det må utvikles et system som sikrer at statlig initierte reformer som skal iverksettes av kommunene er tilstrekkelig finansiert.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: PB 9354 Grønland. 0135 Oslo	Besøksadresse: Schweigaardsgt. 34c Oslo	Telefon: 22 05 45 00	Telefaks: 22 17 36 68	E-postadresse: bondelaget@bondelaget.no	Internett: www.bondelaget.no
Norges Bondelag	Org.nr.: 939678670	Bankkonto: 8101.05.12891			
Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 985063001 MVA	Bankkonto: 8101.05.91392			

Vår dato
2005-11-16

Vår referanse
2005/00456/003

Norges Bondelag støtter kommisjonens påpekning om at det er behov for et større lokalpolitisk spillerom. Dette vil gjøre kommunepolitikken mer interessant, og gi kommunene et større handlingsrom innenfor nasjonale hovedmål og politiske prioriteringer til å utvikle den enkelte kommunes fortrinn. Dette vil kunne stimulere til en økt næringsutvikling basert på den enkelte kommunes særegne ressurser, samtidig som det vil kunne føre til et større engasjement fra innbyggere og kommunepolitikere.

Norges Bondelag er helt enige i at kommunene ikke må pålegges å gjennomføre statlige initierte oppgaver uten at oppgavene er tilstrekkelig utredet og finansiert.

- Statlig styring

Lokaldemokratikommisjonen påpeker at samhandlingen mellom statlig nivå og kommunene bør være preget av dialog og partnerskap heller enn av hierarkiske styringsvirkemidler. Kommisjonen mener videre at øremerkede tilskudd til kommunene må innlemmes i rammetilskuddet.

Norges Bondelag støtter at tilskudd til kommunene må gis gjennom rammetilskudd, og ikke gjennom øremerkede tilskudd.

- Samspill for tillit

Lokaldemokratikommisjonen mener at Statsministerens kontor SMK må ta et større ansvar for overordnede områder som lokaldemokratiet og konsekvenser av statlig politikk for kommunene, samtidig som Kommunal- og regionaldepartementet må gis et tydeligere ansvar i kommunalpolitiske spørsmål. Kommisjonen mener videre at politiske temaer som behandles av ulike departement og komiteer på Stortinget, bør forelegges KRK og kommunalkomiteen på Stortinget. I dag er det ingen slik samordnet praksis, med den konsekvens at kommunene gis pålegg som ikke er koordinert, og som kan stå i motstrid til hverandre.

Norges Bondelag støtter at det må skje en bedre samordningen av tiltak som påvirker lokaldemokratiet, og at SMK, KRK og kommunalkomiteen må få et større ansvar for å koordinere tiltak overfor kommunene. Dette kan føre til at de vedtak som fattes angående kommunesektoren blir mer samordnet og slik enklere for kommunesektoren.

- Fylkesmannens oppgaver

Lokaldemokratikommisjonen mener at Fylkesmannens oppgaver bør avgrenses til tilsyn, klage, legalitetskontroll, og nødvendig dialog for å sikre god gjennomføring av velferdsoppgavene. Kommisjonen mener at dagens ulike oppgaver står i et spenningsforhold med hverandre. Kommisjonen mener at det ikke er samme behov for dialog og rådgiving innen områder som planarbeid, næringsutvikling, miljø og landbruk, og foreslår at fylkesmannsembetenes rolle bør gjennomgås og utredes nærmere.

Norges Bondelag er opptatt av hvordan fylkesmannsembetene utfører sine oppgaver innen næringsutvikling, miljø og landbruk i dag. Selv om Fylkesmannsembetene ikke er underlagt politisk styring, er Fylkesmannen en del av det regionale partnerskapet, og må dermed forholde seg til det folkevalgte regionale nivået. Norges Bondelag er tilfreds med hvordan dette partnerskapet fungerer i dag.

Vår dato
2005-11-16Vår referanse
2005/00456/003

Norges Bondelag er spesielt opptatt av at det skal føres en nasjonal landbrukspolitikk i Norge, hvor landbruksnæringen sikres like rammevilkår uavhengig av geografisk beliggenhet. Dette sikres gjennom den dialogen som i dag skjer fra nasjonalt til regionalt nivå hos Fylkesmannen. Vi tror ikke at landbrukspolitikken vil være tjent med å underlegges regional politisk styring, og mener at det er en fordel at landbruk fortsatt skal være en del av fylkesmannsembetet. Vårt standpunkt er derfor at det ikke er nødvendig å utrede dette spørsmålet nærmere.

- Det kommunale selvstyrets juridiske status

Lokaldemokratiutvalget foreslår at prinsippet om det kommunale selvstyret skal grunnlovsfestes. Dette er et forslag Norges Bondelag støtter.

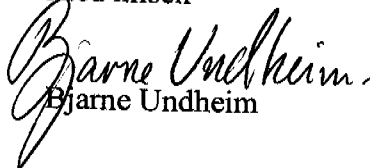
- Friere kommunal beskatningsrett
- Norges Bondelag støtter kommisjonens forslag om at kommunene må gis adgang til en friere beskatningsrett. Dette vil kunne bidra til å oppfylle målsettingen om et mer levende lokaldemokrati, gjennom at kommunene selv vil få et større økonomisk spillerom og mulighet til selv å prioritere mellom oppgavene. For å sikre en balansert utvikling av det totale skattetrykk, er det imidlertid nødvendig og se det kommunale og statlige skattenivå i sammenheng.

Distriktskommisjonens del to

Norges Bondelag har merket seg at Flertallsregjeringen i Soria Moria-erklæringen ønsker å utrede et nytt regionalnivå. Regionalnivået skal være den sentrale aktøren for regional utvikling, og et fornyet og styrket regionalt forvaltningsnivå skal etableres. Regjeringen fastslår at det er behov for større regioner, og ønsker å gjennomføre en prosess der både kommunene og dagens fylkeskommuner deltar. Regjeringen tar sikte på å fullføre dette arbeidet innen 2010.

Norges Bondelag avventer derfor regjeringens framtidige utredning om dette temaet.

Med hilsen

Bjarne Undheim

Harald Milli